

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	6410203	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ', Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Υπολογιστική Γλωσσολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου (ΜΕΕ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Γαλλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/FRL645/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα έχει ως στόχο να γνωρίσουν οι φοιτητές/φοιτήτριες βασικές έννοιες της υπολογιστικής γλωσσολογίας. Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος αυτού οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση: • Να γνωρίζουν το θεωρητικό πλαίσιο της επιστήμης της υπολογιστικής γλωσσολογίας. • Να αποκτήσουν γενική θεώρηση της τυπικής δομής του γλωσσικού συστήματος. • Να κατανοούν τη σχέση της γλώσσας με άλλα γνωστικά αντικείμενα. • Να συγκροτούν και να επεξεργάζονται γλωσσικά δεδομένα σημαντικού όγκου με ψηφιακά εργαλεία. • Να πραγματοποιούν ανάλυση λόγου με συνδυαστική χρήση ψηφιακών εργαλείων και γλωσσικών δεδομένων. • Να αναπτύξουν δεξιότητες απόκτησης γνώσεων, ούτως ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν με μεγάλο βαθμό αυτονομίας. • Να συνδυάζουν αρχές της θεωρητικής γλωσσολογίας στο πλαίσιο επεξεργασίας φυσικού λόγου. • Να συνθέτουν τα γλωσσικά δεδομένα που απαιτούνται στο πλαίσιο μιας έρευνας. • Να αξιολογούν την ευχρηστία και τη χρησιμότητα διαφορετικών συστημάτων επεξεργασίας φυσικών γλωσσών.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η εισαγωγή στην υπολογιστική γλωσσολογία εστιάζει σε συστήματα επεξεργασίας φυσικών γλωσσών, καθώς και μικρότερων εφαρμογών που επιτρέπουν την επεξεργασία γλωσσικών δεδομένων.

Στόχος του μαθήματος είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων χρήσης ελεύθερα προσβάσιμων λογισμικών που επιτρέπουν την επεξεργασία φυσικής γλώσσας και τη δημιουργία γλωσσικών πόρων στο πλαίσιο μιας έρευνας.

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Σύνδεση βασικών αρχών και εννοιών της θεωρητικής γλωσσολογίας με τις αρχές της υπολογιστικής γλωσσολογίας ως εφαρμοσμένη επιστήμη.
- Εισαγωγή και εξοικείωση με εφαρμογές της Τεχνητής Νοημοσύνης που προϋποθέτουν γλωσσική ανάλυση.
- Μελέτη τεχνικών ανάλυσης κειμένων σε μορφολογικό, σημασιολογικό και συντακτικό επίπεδο με τη χρήση γλωσσικών δεδομένων και ψηφιακών εργαλείων.
- Εξοικείωση με τυποποιημένη μορφή ηλεκτρονικών λεξικών.
- Μελέτη υπαρχόντων σωμάτων κειμένων και ανάπτυξη νέων σωμάτων κειμένων.
- Χρήση μεθοδολογικών εργαλείων ανάλυσης και επεξεργασίας σωμάτων κειμένων: συμφραστικοί πίνακες, λίστες συχνότητας, επισημείωση γλωσσικών δεδομένων.
- Εξοικείωση με διαδικασίες αυτοματισμού πεπερασμένων καταστάσεων και δημιουργία τοπικών γραμματικών.
- Χρήση συστημάτων ανάλυσης φυσικών γλωσσών.

Κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων εβδομάδων του μαθήματος πραγματοποιούνται προφορικές παρουσιάσεις ολοκληρωμένων σύντομων ερευνών με συστήματα ανάλυσης φυσικών γλωσσών που έχουν αναπτύξει οι φοιτητές/φοιτήτριες (ατομικές εργασίες).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ: - στη διδασκαλία όπου χρησιμοποιείται Η/Υ και διαδραστικός πίνακας για: - σημειώσεις και ασκήσεις σε ηλεκτρονική μορφή - παρουσίαση θεωρίας και ασκήσεων σε διαφάνειες Power Point - χρήση βίντεο και διαδικτυακών εφαρμογών για την παρουσίαση των θεμάτων - ανάρτηση του υλικού του μαθήματος στην πλατφόρμα e-class του ΕΚΠΑ - στην εργαστηριακή εκπαίδευση - παρουσίαση και εξάσκηση στη χρήση συστημάτων ανάλυσης φυσικών γλωσσών - στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες - διαμοιρασμός αρχείων και συλλογική επεξεργασία μέσω Google Drive - μέσω e-class και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	18
	Εργαστηριακές ασκήσεις	21
	Αυτοτελής μελέτη & πρακτική εξάσκηση	30
	Προετοιμασία και παρουσίαση εργασιών	36
	Εκπόνηση project (διδασκτική ενότητα)	20
	Σύνολο Μαθήματος	125 ωρών
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Γαλλική Μέθοδοι αξιολόγησης: Εβδομαδιαίες εργασίες, δραστηριότητες, προφορική παρουσίαση project (σύντομη έρευνα γλωσσικής επεξεργασίας) Το μάθημα εξετάζεται με συνεχή αξιολόγηση καθόλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Στον τελικό βαθμό συνυπολογίζονται η συμμετοχή του/της φοιτητή/φοιτήτριας στην πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο και στις δραστηριότητες στην τάξη, η συστηματική παρακολούθηση, η εκπόνηση εργασιών και δραστηριοτήτων, η προφορική	

	παρουσίαση του project Στο project ζητείται η πραγματοποίηση σύντομης έρευνας γλωσσικής επεξεργασίας, μέσω συστημάτων αυτόματης ανάλυσης φυσικών γλωσσών. Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται και αναλύονται στους/στις φοιτητές/φοιτήτριες κατά την έναρξη του εξαμήνου.
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Γούτσος, Δ., & Φραγκάκη, Γ. (2015). *Εισαγωγή στη γλωσσολογία σωμάτων κειμένων* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-814>

Κυριακοπούλου, Τ. (2005). *L'analyse automatique des textes écrits*, Thessaloniki, University Studio Press.

Μικρός, Γ. (2015). *Υπολογιστική υφολογία* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-546>

Παναγιωτακόπουλος, Χ., Τσαλίδης, Χ., Γάκης, Π., & Κόκκινος, Θ. (2022). *Υπολογιστική γλωσσολογία* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-127>

Τάντος, Α., Μαρκαντωνάτου, Σ., Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Ά., & Κυριακοπούλου, Π. (2015). *Υπολογιστική γλωσσολογία* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-793>

Φραντζή, Κατερίνα (2012). *Εισαγωγή στην επεξεργασία σωμάτων κειμένων*, εκδ. Μαρία Παρίκου & Σια.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Computational Linguistics. Association for Computational Linguistics (ACL).
Available at: <https://www.aclweb.org/portal/cljournal>

Traitement Automatique des Langues (TAL). ATALA - Association pour le Traitement Automatique des Langues.
Accessible à: <https://www.atala.org/revuetal>